

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

ноември 2013 година
Штип

Број 112, 5 ноември 2013 година

СОДРЖИНА

РЕФЕРАТ за избор на асистент (специјалист) за научната област трасфузиологија Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	3
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања од наставно-научната област животна средина на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	8
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања од наставно-научната област животна средина на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	17
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно - научната област механика на карпи и тлото на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	28
РЕФЕРАТ за избор на наставник во наставно-научно звање насловен вонреден професор во наставно-научната област казнено право на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	34
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област моделирање симулација и анализа на комплексни контролни системи и компјутерска контрола на комплексни индустриски процеси на Електротехнички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	56
РЕФЕРАТ за избор на наставник во звањето редовен професор за наставно-научната област физика и физика на кондензирана материја на Електротехнички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	67
РЕФЕРАТ за избор на наставник на Факултет за информатика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	84
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област менаџмент на економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	93
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот со наслов „Улогата на јавниот долг во јавните финансии“ (скрипта) од авторот д-р Стеван Габер, Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	117
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Осигурување“ од авторите: проф. д-р Ристо Фотов Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и м-р Катерина Фотова, НЛБ-Тутунска банка ад Скопје	121
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот на скриптата „Проектен менаџмент“ од доц. д-р Мишко Цидров и асс. м-р Емилија Ристова од Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	124
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Интернет технологии“ од авторот доц. д-р Наташа Коцеска од Факултет за информатика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	126
ПРЕГЛЕД на наслови на теми за изработка на магистерски/специјалистички трудови одобрени од наставно-научниот совет на единицата	128

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
 Уредници: проф. д-р Блажо Боев, м-р Ристо Костуранов
 Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
 Техничко уредување: Славе Димитров, Благој Михов

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ (СПЕЦИЈАЛИСТ) ЗА НАУЧНАТА ОБЛАСТ
ТРАСФУЗИОЛОГИЈА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТОТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, на 90. редовна седница, одржана на 20.5.2013 година, донесе Одлука број 2502-101/3 за распишување на Конкурс за избор на асистент (специјалист) за наставно-научната област трасфузиологија – еден извршител на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. На 92. редовна седница одржана на 18.6.2013 година, Наставно-научниот совет донесе Одлука број 2502-118/21 за формирање на Рецензентска комисија за избор на асистент (специјалист) за наставно-научната област трасфузиологија – еден извршител во следниот состав:

- доц. д-р Вело Марковски, доцент, вработен на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип – претседател;
- проф. д-р Борче Ѓорѓиевски, редовен професор, вработен на Клиниката за хематологија - член;
- проф. д-р Милка Здравковска, вонреден професор, вработена на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип - член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Дневник“ и „Лајм“ од 27.5.2013 година. Во предвидениот рок се пријави кандидатката д-р специјалист трансфузиолог Елена Амбаркова-Виларова. Врз основа на приложената документација на кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Елена Амбаркова-Виларова е родена 4 април 1970 година во Велес. Основно и средно училиште завршува во Велес. Во 1989/1990 година се запишува на Медицински факултет во Скопје и дипломира на 28 февруари 1995 година со просечен успех 9.38. Од 1 мај 1996 година е вработена во Медицински центар во Велес како лекар по општа практика. Специјализацијата по предметот Трансфузиологија ѝ е одобрена од 1 март 2000 година, а истата успешно ја завршува на 2 април 2003 година. Истата година запишува и постдипломски студии по трансфузиологија. Од 2003 до 2005 година била вработена како специјалист по трансфузиологија во Медицински центар во Велес. Од ноември 2005 година работи како специјалист по трансфузиологија во Специјалната болница по хируршки болести „Филип Втори“. Активно се служи со англиски јазик и има одлично познавање од компјутерската техника и апликации.

Член е на Лекарската комора на Македонија од 1996 година, Здружението на трансфузиолози на Македонија од 2003 година, Интернационалното здружени за трансфузиологија (International Society of Blood Transfusion – ISBT) и Здружението на кардиоваскуларни хирурзи на Р. Македонија.

Стручно-научна активност

Со научна активност се занимавала уште во средно образование и има неколку награди и за млади истражувачи од областа биологија. Како специјалист трансфузиолог во СБК „Филип Втори“ била на едукативен престој во болницата “Endoklinik”, Хамбург, Германија, еден од најголемите центри во Европа за автологна трансфузија како метод за рационална употреба на крвни компоненти. Поседува сертификати за партиципација на најпрестижните стручни и научни европски курсеви по трансфузиона медицина (ESTM)

во Чешка и Швајцарија, како и на Европски венски форум (EVF) во Виена, Австрија. Реферирала на меѓународни (Истанбул, Кејп Таун, Мадрид, Берлин) и домашни конгреси. Една е од изготвачите на Националниот водич за преттрансфузиско испитување во Р. Македонија.

Трудови:

Ambarkova Vilarova E, Mitrev Z. Use of cell salvage for abdominal aneurism repair and transfusion requirements. The International Journal of Transfusion Medicine Vox Sanguinis 2010; 99:420. Употребата на cell saver (апарат) за искористување на сопствената крв на пациентот од оперативно поле и постоперативна дренажа, како метода за рационализација на употреба на еритроцитни концентрати (ЕК) во хирургија на аневризми на абдоминална аорта. Овој тип на операции се исклучително комплицирани во однос на потрошувачка на крв и крвни компоненти (од податоци од литература во тек на овие операции се трошат од 1 до 30 единици ЕК). По воведување на препораката за рутинска употреба на cell saver при оваков тип на операции, нашите искуства покажаа статистички значајно намалување на употребата на ЕК (во просек 1,33 ЕК и 6,33 свежо смрзната плазма по опериран пациент, не се користени тромбоцитни трансфузии), со што се редуцираат ризиците асоцирани со трансфузија на алогена крв, а исто така има и значајни финансиски импликации.

1. *Ambarkova Vilarova E, Mitrev Z. The use and abuse of fresh frozen plasma in cardiac surgery patients. The International Journal of Transfusion Medicine Vox Sanguinis 2007; 93:219.* Во ретроспективна студија направена е компарација на употребата на свежо смрзната плазма (ССП) во период пред воспоставување на трансфузиска стратегија за употреба на ССП (дефиниран протокол во согласност со современите светски препораки спрема кои ССП единствено се користи во случај на хеморагија каде што има лабораториски доказ за нарушување на хемостазата и се ординира во соодветни дози пресметани по кг/ТТ на пациентот) и период по воспоставување на протоколот. Нашето искуство покажа статистички значајно намалување во употребата на ССП по етаблирање на трансфузиската стратегија за употреба на ССП како дефицитарен продукт од хумано потекло, со што се намалуваат ризиците асоцирани со трансфузија на ССП. Исто така, се потенцира и потребата од тесна соработка на клиничкиот трансфузиолог и клиничкиот лекар во обезбедување на адекватна трансфузиска терапија за пациентот.
2. *Ambarkova Vilarova E, Mitrev Z. The implementation of restrictive strategy for PRBCs transfusion in treatment of cardiac surgery patients. The International Journal of Transfusion Medicine Vox Sanguinis 2006; 91:155.* Ретроспективно - проспективна студија. Имплементација на протокол за рационална употреба на еритроцитни концентрати (ЕК) со дефинирани тригери за трансфузија на крвни компоненти (вредност на хемоглобин под 80 г/л кај асимптоматски кардиохируршки пациент без хеморагија), кај дефинирана група на елективни кардиохируршки пациенти и компаративна анализа за употребата на ЕК пред и по имплементација на протоколот. Протоколот е изработен во согласност со моменталните препораки и протоколи за рационална употреба на крвта базирани на докази за клиничка пракса за примена на трансфузиска терапија. Забележана е значајно намалување во употребата на алогена крв, а со тоа и намалување на ризиците асоцирани со употребата на еритроцитни трансфузии кај кардиохируршки пациенти. Сите анализирани пациенти имаа уреден ран и доцен постоперативен тек.
3. *Ambarkova Vilarova E, Blagoevska M, Pockova Lj. Use of whole blood and blood component therapy in treatment of surgical patients in ten years period (1992-2001). Abstract book, VIII European Congress of International Society of Blood Transfusion, 2003.* Десетгодишна ретроспективна анализа на употребата на целокупна крв и крвни компоненти во општа хирургија. Во согласност со современите трендови за компонентна трансфузиска терапија, се забележува влијание на едукацијата на клиничките лекари и тренд на намалување на употребата на целокупна крв за сметка на употребата компонентна трансфузиска терапија (ЕК, ССП, тромбоцитни трансфузии, криопреципитат). Од друга страна, осовременување на хируршките техники и користењето на артефициелни заместители на крв како волумен експандери

- кај пациенти со акутна хеморагија, доведува до намалување на потрошувачката на крвни компоненти во целост, што е особено битно поради ограничените ресурси на крвта како продукт од хумано потекло.
4. Амбаркова Виларова Е, Благодоевска М, Поцкова Љ. *Употреба на целокупна крв и крвни компоненти во терапија на интернистички болни во периодот 1992-2001 година. Книга на апстракти. Втор конгрес на трансфузиологи на Македонија, 2004.* Десетгодишна ретроспективна анализа на употребата на целокупна крв и крвни компоненти кај интернистички пациенти. Значајно намалување во употребата на еритроцитни концентрати од причина што клиничките лекари стануваат свесни за несаканите ефекти асоцирани со трансфузија на крв и крвни компоненти. Статистички значајно намалување на употребата на еритроцитни трансфузии кај пациенти на хронично дијализна програма поради употреба на еритропоетин за корекција на анемијата. Анализата покажува и нерационална употреба на свежо смрзната плазма (најчесто како волумен експандер) која во согласност со современите стратегии има многу ограничена употреба кај ваков тип на пациенти. Овој заклучок ја наметнува потребата од поинтензивна соработка меѓу трансфузиолозите и клиничките лекари и оди во прилог на од современиот став за мултидисциплинарен пристап во одлуката за давање на трансфузиска терапија.
 5. Амбаркова Виларова Е, Благодоевска М, Поцкова Љ. *Реализирани крводарувања во однос на планирани и искористени единици крв за десетгодишен период во Велес. Книга на апстракти. Втор конгрес на трансфузиологи на Македонија, 2004.* Како заклучок од анализата, во однос на реализирани / искористени единици на крв, Службата за трансфузиологија во Велес не само што ги задоволува потребите од крв и крвни компоненти за потребите на болницата во Велес туку битен фактор во обезбедување на крвни компоненти за пациентите кои се лекуваат на Универзитетските клиници во Скопје. Во однос на анализата на планирани (единици за кои е направен тест на компатибилност или резервирана крв) / искористени единици на крв, однос кој спрема AABB (American Association of Blood Banks) би требал да биде 3:1, во велешката болница изнесува 6:1, што укажува на потреба за ревизија на препораките за трансфузиска практика кај одреден тип на операции. Со тоа би се намалиле материјалните трошоци, затоа што би се намалил бројот на направени тестови на компатибилност, а исто така би се намалило и непотербното резервирање на поголеми количества на еритроцитни концентрати и тие би можеле да се подготват за други пациенти.
 6. Амбаркова Виларова Е, Поцкова Љ. *Користење на два слободни дена како мотив за дарување крв во Медицински центар Велес. Втор конгрес на трансфузиологи на Македонија, 2004.* Вообичаено двата слободни дена кои во Р. Македонија се користат како дел од мотивациониот план за унапредување на крводарителството, дел од експерти на ЕУ го сметаат како еден вид на платено дарување. Оваа анализа покажува дека во Велес, со оглед на тоа што се помалку работодавци дозволуваат користење на овие денови од страна на нивните вработени кои дарувале крв, сепак трендот на остварени крводарувања во Службата за трансфузиологија е во пораст. Тоа укажува на високата социјална свест и алтруизам кај велешката популација која ги задоволува критериумите за дарување на крв, но и на континуирана систематска работа на полето на промоција и унапредување на крводарителството од страна на персоналот вработен во Службата за трансфузиологија и активистите на Црвениот крст.
 7. Амбаркова Виларова Е, Петрова Л. *Крводарителство во средните училишта во Велес. Втор конгрес на трансфузиологи на Македонија, 2004.* Анализата покажува дека во последните десет години постои позитивен тренд на остварени првократни дарувања во средните училишта во Велес. Според анкетата, тоа се должи на пренесеното позитивно искуство од страна на членови на нивните семејства (најчесто нивните родители), но и на систематскиот мотивациони пристап на медицинскиот персонал и активистите на Црвениот крст. На овие акции им претходат едукативни предавања од страна на лекар трансфузиолог во врска со значењето на крводарувањето, а исто така и за сексуално преносливите заболувања и начин за нивно превенирање, заболувања на кои според законската регулатива се тестира и секоја единица на дарувана крв.

8. *Амбаркова Виларова Е, Поцкова Љ. Несакани реакции поврзани со крводарувањето во летниот период. Прв конгрес на трансфузиологи на Македонија, 2000.* Бројот на случаи со несаканите реакции поврзани со крводарувањето почесто се јавуваат во летниот период и најчести причини се дехидрираност на крводарителите, гранична артериска тензија и хипертензија (поради повратен ефект) и во некои случаи сериозно може да го загрозат здравјето на крводарителот. Од друга страна, летниот период е секогаш најкритичен во однос на недостаток на крв и крвни компоненти. Презентација на мерките со која во Службата за трансфузиологија во Велес се справува со оваа проблематика – насочување на дарителите да даруваат крв во утринските часови, поголема вигилност на персоналот особено по крводарувањето, задоволителна рехидрација пред и по дарувањето и одложување на крводарувањето кај пациенти со гранична артериска тензија и хипертензија, особено оние кои примаат бета блокатори како антихипертензивна терапија. Компаративната анализа на периодот пред и по воспоставување на вонредните мерки покажува намалување на бројот на несаканите реакции асоцирани со дарување на крв во летниот период.
9. *Амбаркова Виларова Е, Јовановска М. Нарушување на венската циркулација на долни екстремитети – епидемиолошка студија. Книга на апстракти. Конгрес на дерматовенерологи на Македонија, 2003.* Епидемиолошка студија за хронична венска инсуфициенција како резултат на длабока венска тромбоза или инсуфициенција на површниот венски систем, хроничен дерматитис и венските улцери како терминален стадиум на хронична венска болест. Значењето на превенцијата, рана дијагноза и терапија кај овие пациенти поради намалување на квалитетот на живот и оптоварување на здравствениот систем поради потребата од чести посети и терапија во медицинските установи.

ЗАКЛУЧОК И МИСЛЕЊЕ

Врз основа на приложената документација од страна на кандидатката д-р спец трансфузиолог Елена Амбаркова-Виларова, како и направената анализа и оценка на трудовите и целокупната стручна и научна активност на кандидатката, Комисијата констатира дека д-р спец. трансфузиолог Елена Амбаркова-Виларова ги исполнува сите услови за избор.

Според претходно изнесеното, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, кандидатката спец. трансфузиолог Елена Амбаркова-Виларова за избор на асистент (специјалист) за наставно-научната област трансфузиологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Вело Марковски, претседател, с.р.
Проф. д-р Борче Горѓиевски, член, с.р.
Проф. д-р Милка Здравковска, член, с.р.

Прилог број 1

Табела за вреднување на активностите на Д-р Елена Амбаркова-Виларова

Вид на активност	Број	Поени	Вкупно
Вк. наставно-образовна дејност (НО)			0
		8	8
Научноистражувачка дејност (НИ)			
Труд со оригинални научни резултати објавен во научно/ стручно списание опфатено во (СЦИ / ЦА / останати)	4	3	12
Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир: 31 во земјава и 42 во странство	6	1	6
Вк.научноистражувачка дејност (НИ)			18
Вкупно НО +НИ +САОР			26

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИРОДНИ И ТЕХНИЧКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“- ШТИП

Врз основа на Одлука број 2202-250/3 од 3.10.2013 година на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип назначени сме за Рецензентска комисија за избор на двајца наставници во сите звања за наставно-научната област *животна средина* на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Согласно со Одлуката, Комисијата работеше во состав:

- д-р Борис Крстев, редовен професор за наставно-научната област подготовка на минерални сировини, вработен на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип - **претседател**;
- д-р Благој Голомеов, редовен професор за наставно-научната област подготовка на минерални сировини, вработен на Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип - **член**;
- д-р Дејан Мираковски, вонреден професор за наставно-научната област вентилација и техничка заштита, вработен на Машински факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип - **член**.

На Конкурсот објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ на 5.9.2013 година за избор на двајца наставници во сите наставно-научни звања за наставно-научната област животна средина во предвидениот рок се пријавиле двајца кандидати: д-р Марија Хаџи-Николова и д-р Трајче Митев.

Врз основа на одлуката на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, пријавата од кандидатите, доставената документација, како и личните сознанија за кандидатите, Комисијата го поднесува следниов извештај

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатот **д-р Трајче Митев** е роден на 10 ноември 1980 год. во Штип. Основно образование завршува во родниот град. Со средно образование се стекнува во Гимназија „Славчо Стојменски“, природно-математичка насока, во Штип. Во 1999 год. се запишува на четиригодишни додипломски интердисциплинарни студии по инженерство на животната средина на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што дипломира во 2003 год. како прв во генерацијата.

Во 2004 год. своето образование го продолжува на постдипломските студии на германски јазик на Факултетот за инженерство на животната средина во Хекстер – Германија и по четири семестри се стекнува со титулата магистер по инженерство за планирање и менаџмент на животната средина, со просек 8,9. Темата на магистерската работа е „Перспективи за пречистување и повторна употреба на комуналната отпадна вода во Србија и Македонија“.

Со работа на својата докторска дисертација започнува во 2008 год. на Катедрата за климатологија, хидрологија и геоморфологија на Геолошко-географскиот факултет на Софискиот универзитет „Св. Климент Охридски“. Темата на дисертацијата е „Одржливо користење на водните ресурси во Р. Македонија“. Со научен степен доктор на науки д-р Трајче Митев се стекнува на 19 декември 2011 година, а со Одлука на Комисија за нострификација при Министерството за образование и наука докторатот е признат во Република Македонија.